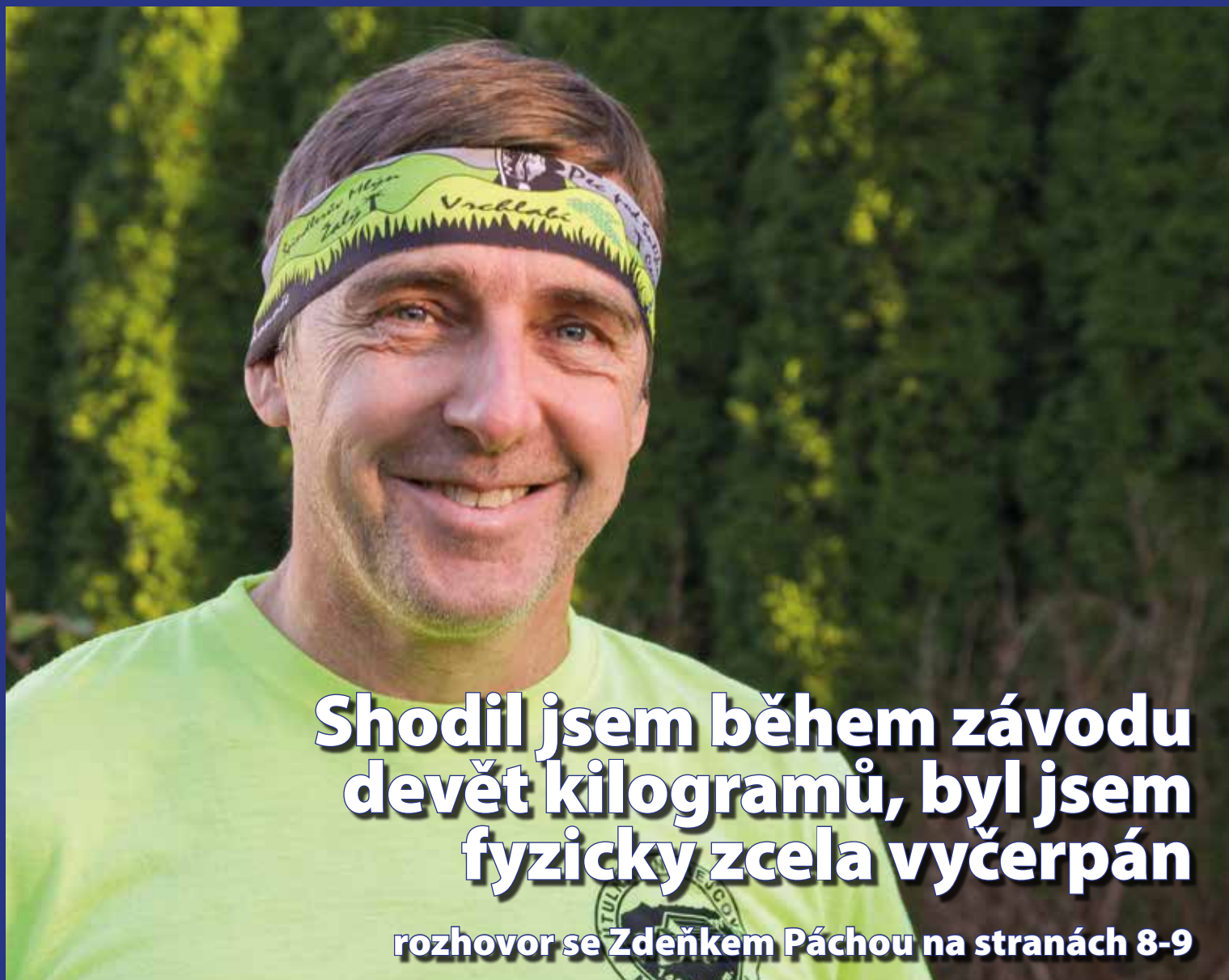

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | VII. ROČNÍK | LISTOPAD 2021

**Shodil jsem během závodu
devět kilogramů, byl jsem
fyzicky zcela vyčerpán**

rozhovor se Zdeňkem Páchou na stranách 8-9

Sledujte nás

**PRO KRÁSNÝ
PODZIM**

www.ocfryda.cz

INZERCE EMP 1773/04

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 2. část

► Petr Juřák

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

Rodina

Moritze Geiringera

Jak jsme již uvedli na konci první části našeho vyprávění, Moritz Geiringer měl celkem jedenáct dětí. Z prvního manželství s Johannou, rozenou Strasser, s níž se oženil 30. března 1857, se narodili Ludwig (18. ledna 1858 ve Stupavě), Leopold (13. března 1859 ve Stupavě), Sofie (26. února 1860), Bernhard (26. dubna 1861), Samuel (13. srpna 1862 ve Stupavě), Isidor (10. února 1865 v Bratislavě), Katarina (29. března 1866), Alexandr (27. října 1867 ve Vídni) a Ferdinand Victor (1. února 1869 ve Vídni). Z druhého manželství s Henriettou, rozenou Löwy, uzavřeného 15. srpna 1870, měl Moritz syny Sigmunda (narozen 18. října 1873 ve Vídni) a Heinricha (29. července 1875 ve Vídni).

Vyvolenou Ferdinanda Victora se stala Isabella, rozená Brückner. Ta se narodila 24. prosince 1872 ve Walpersbachu, vesnici nacházející se nedaleko Vídeňského Nového Města. Měli

čtyři děti, v roce 1894 se jim narodil syn Fritz, ten se ale dospělého věku nedožil, zemřel 6. února 1903 v Moravském Krumlově při neštěstí, které se stalo během hry. Dcera Anna se narodila 1. září 1896 v Místku, stejně jako syn Ernst, který na tento svět přišel 4. února 1898. Nejmladším dítětem v rodině byla Nelly, která se narodila 1. dubna 1905 v Moravském Krumlově.

Rodinné tradice v textilnictví

Ferdinand Victor nebyl první osobou v rodině, která se začala zabývat podnikáním v textilnictví. Tomu se věnoval již jeho dědeček Aron. Ten založil ve Vídni v tamním I. městském obvodu obchod s látkami, jako pomocníky do něj přibral svého nejmladšího syna Herrmanna a jeho švagra. Firma se nazývala A. Geiringer Sohn & Spitzer. Aron nadále bydlel ve Stupavě, do svého vídeňského obchodu odjížděl pravidelně každé pondělí ráno a domů do Stupavy se vracel v pátek odpoledne. Tento stav ale nebyl dlouhodobě udržitelný, proto se později do Vídně přestěhoval. Dům ve Stupavě si ale ponechal, už z toho důvodu, že v něm zůstala bydlet jeho žena Charlotte.

Moritz se v mládí vyučil krejčím, okolo roku 1864 se přestěhoval do Bratislavy, kde se svým švagrem Davidem Boschanem (manželem své sestry Fanny) provozoval obchod s moukou a ovocem. Již od roku 1868 byl zaměstnán ve firmě svého otce jako obchodní cestující s látkami, okolo poloviny 70. let 19. století do firmy nastoupili

Ferdinand Victor Geiringer

Foto | archiv Petera Schwarze

jako účetní jeho starší synové Ludwig a Leopold. Když Aron ve druhé polovině 70. let 19. století onemocněl, prodal svůj vídeňský obchod a vrátil se do Stupavy, kde v roce 1877 zemřel. Moritz se pak stal obchodním cestujícím vídeňské firmy Sam. Goldberger & Söhne, Ludwig odešel do Brna k firmě Em. Suback & Söhne, Leopold odešel pracovat jako účetní ke svému strýci do jeho firmy Moritz Kaufmann & Sohn. Další z Moritzových synů zakotvil ve firmě Herrm. Pollack & Söhne, která se na konci 70. let

19. století přestěhovala do bývalých domů firmy Leopold Abeles & Söhne a převzala generální zastoupení největší pražské továrny na potisk látek. Pro firmu Herrm. Pollack & Söhne začal pracovat také Moritz, opět jako obchodní cestující. Z tohoto důvodu si na rok pronajal bryčku s koňmi, s níž procestoval a poznal celou monarchii. Tímto svým způsobem dobrodružným krokem si získal respekt a velké uznání nejen u svých šéfů Leopolda a Bernharda Pollackových, ale také u jejich zákazníků. ■

INZERCE

www.auta-lpg.cz

☞ **Montáže LPG**
☞ **Revize LPG-CNG**
☞ **Servis**

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

FMP 1717/08

Kominictví BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

FMP 1717/08

Inzerce v měsíčníku

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT

JE VIDĚT!

inzerce: 608 832 606
e-mail: inzerce@fmpatriot.cz

Nově vydaná publikace přibližuje historii obce Řepiště

Kniha Řepiště historie slezské obce může být vhodným dárkem před nadcházejícími vánočními svátky.

K vydání ji u příležitosti 750. výročí založení obce připravil tým autorů Radima Ježe, Davida Pindura a Pavly Pindurové s kolektivem. Výpravná, na historické snímky bohatá publikace zachycuje na více než pěti stech stranách historii obce od prvních písemných zmínek až po současnost.

Obsahově se opírá nejen o historické prameny a dokumenty uložené v Zemském archivu v Opavě a Státním okresním archivu ve Frýdku-Místku, ale také v těšínské pobožce Státního archivu v Katovicích a Rakouské národní knihovně ve Vídni. Významně čerpá také z písemných záznamů

v kronikách řepišťských spolků a organizací, dobového tisku

i dosud nepublikovaných vzpomínek a vyprávění pamětníků.

„Náš domov je součástí nás, našeho vnitřního světa, naší duše. Proto je důležité znát příběhy, které našemu životu předcházely. Měli bychom nahlédnout do osudů lidí, kteří tady měli domov před námi. Zamyslet se nad jejich životy, abychom se měli z čeho poučit,“ říká v úvodním slově starosta obce Rostislav Kožušník. Zájemci si mohou publikaci pořídit za 490 Kč na obecním úřadě v Řepišti. ■

Volby ve městě vyhrálo ANO 2011

Volební účast v letošních parlamentních volbách, které se konaly 8. a 9. října, dosáhla 65,43 %. Ve Frýdku-Místku se voleb zúčastnilo 60,12 % oprávněných voličů, konkrétně 26 447 osob. A jak lidé volili? Vyhrálo hnutí ANO 2011 – 32,74 % (8596 hlasů), druhá skončila koalice SPOLU – 19,74 % (5184 hlasů), třetí SPD – 12,66 % (3326) a čtvrtá koalice Piráti a Starostové – 11,58 % (3040). Ze stran a hnutí, které se nedostaly do Poslanecké sněmovny, byla nejlepší ČSSD – 6,14 % (1613), před Přisadou – 5,52 % (1450), KSČM – 3,88 % (1020), Volným blokem – 2,41 % (633) a hnutím Trikolora Svobodní Soukromníci – 2,37 % (623). ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek | Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: Walstead Moraviapress s.r.o. U Póny 3061, Břeclav | Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s.
| Nevyžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce | Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 6. 11. 2021 | Náklad: 26 000 ks
| Foto na titulní straně: Jiří Sachr

Inzerce vám rád zprostředkuje
Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

PLYN - VODA - TOPENÍ

David Hrušecký
www.hrusatop.cz

ÚSTŘEDNÍ A PODLAHOVÉ VYTÁPĚNÍ
TEPELNÁ ČERPADLA - PLYNOVÉ KOTLE
ELEKTRO KOTLE - OHŘÍVAČE VODY
REKONSTRUKCE KOUPELEN
NÁVRHY - DODÁVKA - SERVIS

tel.: 725 980 764
Místecká 176, 739 21 Paskov
e-mail: d.hrusacky@email.cz

PRODÁME VAŠI NEMOVITOST RYCHLEJI A O 10-12 % DRÁŽ

Atraktivně nafocená nemovitost,
videoprohlídka a špičkový
marketing nemovitosti jsou
první kroky.

Prodejte s námi za víc a rychleji.
Více informací na
www.mintreality.cz
a nebo **731 698 871**.

Mint
reality

www.mintreality.cz

Vánoční dominanty města rostou na Lískovecké ulici

Město se v těchto dnech pomalu odívá do vánoční výzdoby. Sváteční atmosféru v ulicích opět navodí girlandy, řetězy a ozdoby v podobě zvonečků, stromek, vloček nebo svícnů. Nejnazdobenější budou už tradičně obě náměstí, dále ulice 8. pěšího pluku, třída T. G. Masaryka a budova magistrátu města. Vánoční ozdobu dostane také kašna na místeckém náměstí a na vybraných místech kolemjdoucí potěší tři velcí prostoroví andělé s hudebními nástroji. Vánoční dominanty města rostou na Lískovecké ulici ve Frýdku. Místecké náměstí Svobody letos ozdobí dvanáctimetrový smrk pichlavý a na Zámecké náměstí ve Frýdku poputuje osmimetrová douglaska. ■

Ukončení letošního svozu bioodpadů od rodinných domů

V pátek 26. listopadu proběhne poslední letošní svoz nádob na bioodpad od rodinných domů. Znovu bude pokračovat na jaře příštího roku. Občané Frýdku-Místku mohou zdarma a celoročně využít k odložení bioodpadů areál společnosti Frýdecká skládka, a.s., na Panských Nových Dvorech, případně kompostárnu v Bruzovicích. ■

Startují demolice slezanských budov v Těšínské ulici, kde vznikne nový bulvár

V areálu bývalého textilního závodu v Těšínské ulici je od posledního říjnového týdne rušno. Odborná stavební firma se tam připravuje na bourací práce. Během dvou měsíců půjdou k zemi objekty bez historické hodnoty, které už nemají do budoucna využití a musí uvolnit místo nové výstavbě. Práce jsou plně v souladu s memorandem o spolupráci, které před pěti lety uzavřelo statutární město Frýdek-Místek s akciovou společností Slezan Holding, která areály vlastní a spravuje. Úpravy se nedotknou žádné z industriálních budov, které jsou díky memorandu pod ochranou před zásahy a bouráním.

Odstranění nehodnotných přístaveb továrenských budov je dalším z nezbytných kroků k oživení areálu bývalého textilního závodu

V těchto místech vznikne bulvár spojující sídliště Slezská s novým dopravním terminálem.

u frýdeckého nádraží. V území ohraničeném ulicemi Těšínská a Nádražní vznikne nová městská čtvrť: Bulvár spojí sídliště Slezská s novým dopravním terminálem. V plánu je dále výstavba tří bytových domů a polyfunkčního objektu. Vznikne také malé náměstí s restaurací a minipivovarem v původní elektrocentrále.

V bývalé textilní škole pak najde zázemí městská policie a přestupkové oddělení magistrátu. Město v souladu s memorandem postupně navrácí do života a urbanistické struktury města všechny zanedbané slezanské areály. Obnovená industriální architektura má být součástí vzhledu a trvalou značkou Frýdku-Místku. ■

Řemeslníci opravují střechu obřadní síně

Na střeše obřadní síně centrálního hřbitova ve Frýdku pracují řemeslníci. Starou střešní krytinu vyměňují za novou z lakovaného hnědého plechu, který imituje střešní tašky. Díky úpravám zahrnujícím také položení hydroizolace na plochu střechu spojovacího krčku už do budovy nebude zatékat. Rekonstrukce střechy přijde na 2,1 milionu korun. Práce by

Foto | MM F-M

měly být hotovy v polovině prosince. Chod obřadní síně není během rekonstrukce narušen. ■

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje
Česká distribuční, a. s.**

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamační oddělení společnosti:
**tel.: 800 888 558 nebo
e-mail: info@distribucni.cz.**
Vždy uveďte kompletní adresu.

INZERCE

Vino Květ

Příborská 599, Frýdek-Místek (vedle OBI)

Zveme Vás do naší vinotéky a dárkovky, kde najdete ty nejlepší produkty.

- **Davídkovo** koření, více než 100 druhů
- Slovenské sýry ze **Zazrivé**
- **Nakládané hermelíny** (brusinky, švestky, ořechy a jiné)
- **Zvěřinové** (dančí, mufloní, kančí) klobásky, salámky a sušená masa
- Lahodné **domácí paštiky** dědka Luďka
- Velký výběr **rumů** z různých koutů světa
- Likéry z **Beskydské likérky**
- **Domácí** marmelády, pečené čaje a medy
- **Přírodní** mýdlové špalíčky, šampóny, sojové svíčky a koupelové soli

Rádi Vám vyrobíme **dárkový koš** dle vašeho přání.

Zvýhodněná nabídka vín:

- Láhvové:** 3x vlastního výběru + 1x **ZDARMA** od vin. BLATEL
- Sudová-stáčená 2l:** sleva - **10%** na výběr z 12 druhů
- Bag in box 3l, 5l:** sleva - **10%**

 **OUTLET
ARENA
MORAVIA**

OSLEVUJEME NAROZENINY

19. – 21. 11.

VÍCE NA WWW.OUTLETMORAVIA.CZ

3

**ROZDÁVÁME
300 000 Kč
V POUKÁZKÁCH**

Z kolony proti nám vybočil obrněný transportér. Bratranec

Takzvané pražské jaro roku 1968 a nové Dubčekovo vedení posilovalo v lidech naději, že i socialismus lze reformovat. Začala demokratizace společnosti, byla zrušena cenzura a probíhaly první rehabilitace odsouzených v politických soudních procesech z padesátých let. Přítrž probíhajícím změnám udělalo Brežněvovo vedení Sovětského svazu, které rozhodlo o společném vpádu pětice armád Varšavské smlouvy do Československa a jeho následné vojenské okupaci. Své vzpomínky na tyto dny nám přiblížil Václav Řeha, který se tehdy vracel z dovolené u německého Baltu.

► Jiří Sachr

**Jak jste prožíval léto roku 1968?
Kde vás zastihla srpnová okupace
Československa vojsky Varšavské
smlouvy?**

V létě o prázdninách jsem se s mladším bratrance Karlem Valasem dohodl, že vyrazíme společně na dovolenou do tehdejšího východního Německa (NDR – Německá demokratická republika, která byla součástí tzv. východního bloku zemí s komunistickým vedením – pozn. autora). Sbalili jsme si věci na cestu, měli jsme malý stan a spacáky a na motorce s přívěsným vozíkem vyjeli směr Drážďany přes Berlín a po dálnici pokračovali dále na sever k moři. Stejně jako mnoho dalších Čechů jsme se utábořili v kempu nedaleko města Ahlbeck. Moře bylo sice chladnější, ale to nám vůbec nevadilo. Svítlo sluníčko a teplota vzduchu se pohybovala na příjemných letních třicítkách. Německy jsem se uměl domluvit, a tak jsme s místními v hospodě diskutovali o všem možném, také o politické situaci u nás doma. Zatímco jsme nadšeně obhajovali politiku pražského jara a Dubčeka, Němci na nás působili ustrašeně, varovali nás, že dopadne stejně jako Maďaři v roce 1956. Měli už s Rusy svou vlastní zkušenost a říkali, že nám Brežněv rozhodně politiku uvolňování a demokratizace nebude tolerovat.

Jak dlouho trvala vaše dovolená v Německu?

Velmi rychle to uteklo a my se po týdnu vraceli stejnou cestou zpátky do Československa. Na cestě mezi Berlínem a Drážďany jsme potkávali a měli početné kolony vojenských aut a obrněných transportérů německé a sovětské armády. Vzpomněl jsem si na rok 1963, kdy jsem byl na vojně a naše posádka se v NDR zúčastnila vojenského cvičení vojsk Varšavské

smlouvy. Stejně jako řada místních Němců jsme si přesuny vojáků a vojenské techniky vysvětlovali tak, že se jedná o jedno z dalších letních cvičení armády.

Že je všechno jinak jste se měli dovědět už za pár hodin...

Blížil se večer a my jsme někde před Drážďany odbočili z cesty a zajeli do nejbližšího lesa. Utábořili jsme se, postavili si stan a ulehli ke spánku. Nebylo to tehdy tak hlídání, a pokud jste na sebe neupozorňovali, bylo táboření na divoko v NDR tolerováno. Ráno po probuzení jsem na malém tranzistorovém rádiu, které jsme měli s sebou, naladil československé vysílání. Psal se 21. srpen a z rozhlasového přijímače se opakovaně ozývala zpráva o naší okupaci pětici armád Varšavské smlouvy. Byl to šok! Nevěřili jsme vlastním ušima a zprávu o vojenském napadení jsme poslouchali stále dokola. Hlavou mi běžela řada otázek... Bude válka? Co naši rodiče a brácha? Jsou v pořádku? Rychle jsme se sbalili a jeli domů.

Cesta zpátky proběhla bez komplikací? Setkali jste se s pochopením běžného obyvatelstva?

Všude v ulicích byl zmatek, mnoho vojáků a vojenské techniky. Potkávali jsme vystrašené lidi. Když zjistili, že jsme Češi, nechtěli s námi mluvit. Měli strach nejen z mezinárodního vojenského konfliktu, ale i ze sledování tajné policie Stasi, báli se odpovídat na naše otázky.

V Drážďanech nás zastavila policejní hlídka. Informovali nás o tom, že státní hranice a přechody do Československa jsou uzavřeny. Prikázali nám zařadit se do kolony automobilů dalších československých dovolenkářů vracících se z NDR domů, kterou naváděli a doprovázeli němečtí

Pamětník Václav Řeha navštívil Berlín v šedesátých letech několikrát.

policisté. Po delší jízdě jsme dorazili do vesnice Kleinwelka u Budyšína, kde nás ubytovali v tělocvičně místní školy.

Vlastně jste se stali německými zajatci v době míru. Vysvětlili vám to nějak?

Ve školní jídelně jsme dostali zdarma teplou stravu. Na můj dotaz, zda to platí soudruh Brežněv, se kuchař jen ironicky usmál. Přítomný vojenský politik nám oznámil, že jsme hosty vlády jejich země. Nějaký další vojenský komisař se nám snažil vysvětlit, že u nás doma probíhá kontrarevoluce a přítomnost sovětských, německých, polských, maďarských a bulharských vojsk zabránila obsazení naší republiky Američany. Rozdávali nám letáky napsané špatnou češtinou a jejich noviny Neues Deutschland. Vysmívali jsme se jejich tvrzením a stále opakovali, že stojíme za Dubčekem a jeho vedením. Nevěděli jsme, že ten i celé vedení naší země byli mezitím odvezeni do Moskvy.

Mohli jste se po vesnici a okolí volně pohybovat? Nebránili vám hovořit s místními obyvateli?

S místními jsme přišli do styku jen v rámci školní budovy, kde nás umístili. Vchod byl hlídán ozbrojenými příslušníky

Kampfgruppen (obdoba Lidových milicí v NDR, jejich prostřednictvím měla být vojensky udržována vláda proletariátu – pozn. autora), kteří nám bránili v pohybu mimo objekt. Kromě stravy zdarma jsme si v jídelně mohli zakoupit cigarety a cukrovinky. Prodávala je mladá místní dívka, která se mi líbila, jmenovala se Gabriela. Domluvili jsme se, že spolu půjdeme do kina.

Vždyť jste říkal, že jste se nesměli pohybovat mimo prostory školy. Jak jste se chtěl dostat s dívkou do kina?

S Gabrielou jsme se dohodli, že večer přelezu zeď v zadní části zahrady, kde na mě bude čekat. Vůbec si nepamatuji, co promluvili, byl jsem rád, že jsme spolu. (úsměv) Po představení jsem ji doprovodil domů, kde jsme se rozloučili. Zpátky se mi ale už nechtělo opět přelézat zeď zahrady, a tak jsem si to zamířil k hlavnímu vchodu do školy. Starý milicionář se samopalem u dveří mě nechtěl pustit dovnitř, co prý chci, že je tam vstup zakázán. Vysvětlil jsem mu, že jsem ubytovaný Čech. Pustil se se mnou do debaty a asi hodinu jsme tam na schodech diskutovali o politice. Byl přesvědčeným marxistou a já mu svou nedokonalou němčinou vyvracel jeho argumenty. Poté, co jsem mu řekl, že jeho táta bojoval s Rusy, kterým dnes dělá pacholka, konstatoval,

strhl řízení a skončili jsme i s vozíkem v příkopě

že jim jako poraženému národu nic jiného nezbývá a abych šel raději spát.

Byli jste v Kleinwelce zadržováni dlouho? Setkal jste se s Gabrielou ještě i později?

Uběhly asi tři dny, než Němci opětovně otevřeli hranice s Československem a my mohli vycestovat domů. Gabriele jsem na rozloučenou nakreslil tužkou její portrét a nějakou dobu jsme si dopisovali. Osobně jsme se ale už nesetkali.

K hranicím jste cestovali už bez doprovodu německé policie?

Ne, policie sestavila z československých aut kolonu, kterou doprovázela až na hraniční přechod v Hrádku nad Nisou. Na celnici nás nikdo nekontroloval, bylo vidět, že jsou ze situace také vyděšení. Byli jsme konečně doma! Kolona vozů se začala třístit, jednotlivé posádky se rozjely všemi směry do svých domovů. Nejhorší část naší anabáze však teprve měla začít...

Proč nejhorší? Byli jste přece už doma v Československu!

Byli jsme sice doma, ale naše automapa nám byla k ničemu. Odstraněné nebo otočené ukazatele odkazovaly na odpor našich proti okupačním vojskům. Měly zmást postupující armádu, ale přiváděly k zoufalství i nás. Nevěděli jsme, kde se nacházíme, kudy se máme vydat a ani místní lidé nám nechtěli poradit. Měli jsme na sobě zelené nepromokavé montérky a oni nás považovali za vojenskou motospojku, kolaboranty, nedůvěřovali nám. Ale setkali jsme se i se vstřícností. Jeden hospodský nám dal zadarmo polévku a pivo, začínaly opětovně fungovat benzínové pumpy, kde nám poradili. Přes Hradec Králové, Vamberk, Šumperk, Rýmařov, Bruntál, Opavu jsme se dostali do Ostravy. Občas jsme kolem cest viděli sovětské vojenské tábory s obrněnou technikou, několikrát jsme se museli vyhýbat kolonám, ale s opatrností se dalo po tanky

rozbitých cestách všude projet. Nejdivočejší chvíle jsme ale zažili, když už jsme byli skoro doma ve Vratimově u nádraží. Projížděli jsme kolem kolony tanků a obrněných transportérů, když jeden z transportérů zničením vybočil do protisměru přímo před nás. Bratranec duchapřítomně strhl řízení a oba jsme se i s vozíkem ocitli v příkopě. Rusové sedící na „otěčku“ z toho měli velkou srandu a smáli se nám.

Domů už jste po tomto incidentu dojeli bez problémů?

Rodiče doma v Řepištích byli šťastní, že jsme se vrátili zdraví a v pořádku. Neměli jsme na sebe žádné spojení, mobilní telefony tehdy neexistovaly, a tak jen doufali, že se nám nic zlého nestalo. V obci byl klid, jenom u lesa stálo několik tanků, kolem kterých tábořili sovětské vojáky. Ráno jsem odjel do práce ve Válcovných plechu. Před hlavní branou stál jako symbol nových pořádků obrněný

transportér s hlídkující posádkou okupační armády. Z fabriky už se stáhli, ale kolegové mi vyprávěli, jak 22. srpna vtrhli do závodu, kde obsadili nejen sklady zbraní Lidových milic, ale i jednotlivé provozy. Obsazení republiky a její okupace sebrala lidem veškeré naděje na demokratizaci společnosti. I do té doby přesvědčení komunisté ztráceli veškeré iluze o přátelství se Sovětským svazem a na protest vystupovali ze strany. Lidé se více semkli, ale ne na dlouho. Už za několik měsíců odvolávali svá původní stanoviska, začala takzvaná normalizace... ■

O tom, jak se měnily charaktery některých spolupracovníků po srpnové okupaci a v dobách následné normalizace, o antichartě a listopadových událostech roku 1989 ve Válcovných plechu bude závěrečná část rozhovoru s Václavem Řehou v příštím čísle.

INZERCE

Střední odborná škola,
Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

DNY OTEVŘENÝCH
DVEŘÍ 8:00 - 16:00

10. 11. 2021
8. 12. 2021

STUDIJNÍ A UČEBNÍ OBORY

- Automobilní
- Ekonomické
- Strojírenské
- Zemědělské

ZDARMA
Certifikáty
a řidičská
oprávnění

www.sosfm.cz

f @sosfmcz

V cíli závodu jsem padl, třáslo se mi celé tělo a já se rozplakal, vzpomíná Zdeněk Pácha

Třiapadesátiletý sportovec Zdeněk Pácha z Kunčiček u Bašky má za sebou stovky kilometrů horských výstupů. Je vítězem šesti ročníků po sobě v závodech běhu na Lysou horu a desítek závodů v horských rychlovýstupech s těžkým nákladem na zádech. Na horské vrcholy vynesl i několik hendikepovaných vozíčkářů a stanovuje si před sebe stále nové cíle. Přitom mohlo být všechno jinak. Objevilo se u něj totiž onemocnění kloubů a lékaři mu doporučovali se sportem skoncovat.

► Jiří Sachr

Jaké byly vaše sportovní začátky?

Od dětství jsem miloval cyklistiku. S kamarády jsme se předjížděli mezi paneláky a na kole jsem aktivně závodil v amatérských soutěžích i později v chlapském věku. Umístoval jsem se na předních příčkách. Nečekaný konec přišel, když jsem ve třiceti dostal chronický zánět kolenních česek a já se téměř nemohl postavit na nohy. Sejit v bolestech z patra domu byl pro mě téměř nadlidský výkon, ale doktoři mě za pomoci injekcí dali dohromady a já myslel, že mám navždy vyhráno. Mýlil jsem se. Po pěti letech se onemocnění ozvalo znovu a ošetřující lékař konstatoval, že další dostupná léčba neexistuje. Doporučil mi skončit s aktivním sportem a předepsal léky na tlumení bolesti. Nechtěl jsem to vzdát a bicykl jsem vyměnil za chůzi. Z úpatí Ondřejníku jsem stoupal k vrcholu až do okamžiku, kdy už mě bolest nepustila dále. Zjistil jsem, že se pokaždé dostanu výše, bolest v kolenou přicházela později a jako by s aktivním pohybem ustupovala. To už jsem začal i běhat, výzvou pro mě byl květnový běžecký závod na Lysou horu.

A ten jste vyhrál? Musel to být úžasný pocit...

První závod ještě vítězný nebyl, ale i přes bolesti jsem doběhl do cíle. V dalším zimním ročníku, kdy se závod stal součástí Lysacupu, jsem běhal každý víkend. Přihlásil jsem se do nově vzniklé váhové kategorie dvou set liber (od devadesátí dvou kilogramů výše – pozn. autora) a vyhrál. Královna Beskyd je mou srdeční záležitostí, v těch závodech jsem zvítězil i v následujících pěti ročnících. (úsměv)

Kdy a kde jste se setkal s vysokohorskými nosiči?

V roce 2008 jsem se při cestě do lázní v Bardějově zastavil vůbec poprvé v Tatrách, kde jsem narazil na Viktora Beránka, legendárního chataře a organizátora závodů nosičů Sherpa rallye z Chaty pod Rysmi. Na Popradském plese měl pro turisty připraveny tašky s desetikilovým a krosny s třicetakilovým nákladem. Odměnou za vnesení tašky a krosny byl čaj s malým a velkým rumem. Popadl jsem krosnu a už za hodinu a půl byl nahoře. Vyzkoušel jsem si práci vysokohorského nosiče a objevil krásu slovenských Tater.

Odtud tedy pramení vaše zaujetí pro tuto disciplínu? Nezlákala vás živnost vysokohorského nosiče nákladů?

Bylo super si to vyzkoušet, ale dnes už to takto funguje jenom na Slovensku. Všude ve světě se nepřístupná nebo těžce dostupná místa zásobují pomocí helikoptér nebo lanovek. A já jsem doma v Kunčičkách u Bašky. Jako sportovní disciplíně jsem těžkotonažním horským výstupům zcela propadl, vše se datuje od roku 2009.

Co se tehdy přihodilo?

Pivovar Radegast uspořádal závod ve vynášce padesátilitrového sudu piva na Lysou horu. Byl to první závod tohoto typu u nás v republice a třetí ve světě. Kilometrové převýšení na desetikilometrové trase. Tehdy jsem ještě neměl svou speciálně vyrobenou krosnu a na závod jsem se začal připravovat způsobem, že jsem na zádech vynášel na Lysou horu svého tehdy pětadvacetikilového syna, později pětáctičetakilovou dceru. Chtěl jsem nosit i manželku, ale s tím jsem neuspěl. Styděla se. Nepochodil jsem ani s návrhem, že by měla na hlavě nasazený pytel, aby ji někdo nepoznal! (smích)

Vysokohorské výstupy si na zádech Zdeňka Páchy někteří vozíčkáři užívali.

Jak závod probíhal, zaútočil jste na medailové pozice?

Startovala dvacítká čtyřčlenných družstev. Moji kolegové se nedostavili, a tak jsem plný sud piva nesl na vrchol po celou trasu sám. Osmádesát kilogramů i s krosnou! Nikdy jsem na zádech nic těžšího tak dlouho a do takových výšek nenesl. Sálh jsem si až na úplné dno svých sil. Shodil jsem během závodu devět kilogramů, byl jsem fyzicky zcela vyčerpan a nohy mi v poslední hodině vypovídaly službu. Každých padesát kroků jsem musel na půl minuty odpočívat. Přesto jsem to nevzdal a po třech hodinách dorazil do cíle. Skončil jsem na třináctém místě. Jedinec mezi družstvy...

Další rok už jste závodům zcela dominoval...

To už jsem si vyrobil svou krosnu, kterou jsem používal a s kamarády jsem vyhrál všechny závody organizované pivovarem Radegast. Jako jediný jsem dokázal s padesátilitrovým sudem piva běžet klidně i půl hodiny do svahu s desetiprocentním stoupáním. Na Lysou horu a další vrcholy Beskyd jsem vynášel kanystry s vodou, kterou jsem potom vyléval a do údolí scházel už bez zátěže. Bylo to jako droga a já se tak připravoval na další závodní sezonu.

Kdy jste přišel na nápad vynést na horský vrchol hendikepovaného vozíčkáře?

Na počátku roku 2011 jsem si ve fitcentru přivodil zranění

stehenních svalů. Vypadalo to, že je celá sezóna v háji, ale když přišla v říjnu od kolegy ze Slovenska pozvánka na první mistrovství světa ve Vysokých Tatrách, neodolal jsem a vyrazil do Starého Smokovce. Prakticky bez jakéhokoliv tréninku jsem v konkurenci třiačtyřiceti borců dorazil do cíle jako třináctý. Navíc jsem si před startem neuvedomil, že se do padesátikilového limitu nákladu započítávají i osobní věci jako náhradní obuv a převlečení, a tak jsem měl na zádech o sedm kilogramu více než moji soupeři. V cíli na Zbojnické chatě jsem padl do slova na hubu, chvělo se mi tělo a rozplakal jsem se. Nešlo to nijak zastavit a trvalo to asi půl hodiny. Během těch okamžiků mi hlavou proletěl zpomalený film. Záběry, kdy jsem se u lékaře dozvěděl diagnózu nemocných kloubů s doporučením ukončit veškeré sportovní aktivity přes první výstupy na Ondřejník, vítězný běh na Lysou horu až po závěrečné metry tohoto závodu. Tehdy jsem si řekl, že když mi bylo umožněno překonat všechny překážky a zdravotní indispozice, abych byl právě v cíli světového mistrovství, je mou povinností umožnit prožitek stejného pocitu někomu, kdo tolik štěstí neměl.

Podařilo se vám to zrealizovat?

Přece jen hendikepovaný invalida není sud piva, museli jste mu zajistit bezpečnost...

Na závodech Sněžka Sherpa Cup jsem se seznámil s Ondrou

Pleštilem z Liberce a Milanem Marhanem z Prahy, které jsem pro tuto myšlenku také získal. Problém se ale ukázal zcela jinde. Najít vozíčkáře, který by neměl strach, nebylo vůbec jednoduché. Nakonec jsme z dvanácti lidí, se kterými jsme už absolvovali tréninkové výstupy, vybrali tři, s nimiž jsme v roce 2013 vystoupali z Popradského plesa na Rysy. Nejlehčí Lucie Petrementová vážila čtyřicet kilo, Jakub Ševčík byl o desítku těžší a Matěj Kužilek s šedesáti kilogramy byl nejtěžší. K tomu připočtete deset kilo krosny se speciálním sedákem a zabezpečením. Počáteční strach vystřídala euforie a nadšení, všichni včetně doprovodných asistentů si to opravdu užili. Od té doby jsme podobné výstupy absolvovali s dalšími postiženými ještě několikrát. Třem jsme umožnili pohled do tatranského nitra, pronesli jsme je Belianskou jeskyní. Neúspěšně jsme se v roce 2015 pokusili o výstup na Mount Blanc, nevyšlo počasí. Chybělo nám dvě stě šedesát tři výškových metrů, ale i tak jsme dosáhli nadmořské výšky, do které se předtím žádný

Po třech hodinách byl Zdeněk Pácha u sochy Radegasta v cíli. Nový rekord je na světě. Foto | 2x archiv Zdeněka Páchy

vozičkář nedostal. V srpnu 2018 jsem se pokusil vynést vozíčkáře na Gerlachovský štít, šlo o poslední akci tohoto charakteru. Přestože jsme měli veškeré formality předem vyřízené, vystoupit až na vrchol nám bylo místními orgány zabráněno. Zdolali jsme tak pouze Východnou Vysokou v nadmořské výšce 2429 metrů.

S hendikepovanými jste skončil, namísto toho jste se začal soustředit na co nejvyšší hmotnost nákladu.

Jaké mety jste dosáhl?

Jsem držitelem dvou česko-slovenských rekordů. Před dvěma lety jsem vynesl na Sněžku náklad piva dvou set jedenácti kilogramů, vloni jsem tuto váhu ještě překonal a z Pustevn k soše Radegastu jsem vynesl dvě stě padesát šest kilogramů plechovek piva. Trvalo mi to tři hodiny a pět minut. Rekord jsem věnoval pivovaru Radegast k jeho kulatému výročí.

Chystáte se na další rekord?

Rád bych toho dosáhl na Slovensku. Uvidíme, nechte se překvapit. Stále je co překonávat. (úsměv) ■

INZERCE

Bolí Vás hlava, jste ve stresu?
Pomůže Vám **indická masáž hlavy** nebo **reflexní terapie** plosek.

Máte bolesti zad či vyřezlou ploténku?
Může Vám pomoci **Dornova metoda** i **Breusova masáž**.

Chcete zlepšit imunitu, zmírnit otoky i celulitidu?
Pomůžou **lymfatické masáže** celého těla.

Používám i léčbu **bioenergií** pro odstranění bolesti, léčbu karpálů, štítné žlázy apod.

Ozvěte se na tel. 724 742 758
Přijedu za Vámi domů nebo působím v masérně ve Frýdku.

Těší se na Vás Darja Fijaková

Reznická 31
738 01 Frýdek-Místek
+420 724 742 758 volejte v odpoledních hodinách
darja.fijakova@seznam.cz

FMP 1320/01

**STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA
OBCHODNÍ AKADEMIE
JAZYKOVÁ ŠKOLA
FRÝDEK-MÍSTEK**

✓ Strojírenství	✓ Informační technologie
✓ Technická zařízení budov	✓ Obchodní akademie
✓ Technické lyceum	✓ Ekonomické lyceum
* všeobecný technický základ	✓ Veřejnosprávní činnost
* výborná příprava na VŠ	

Jsme POJFM! Jsme škola, která spojuje!

- ✓ jistota uplatnění pro techniky i ekonomy
- ✓ vysoká podpory výuky cizích jazyků
- ✓ nadstandardní úroveň vybavení a spolupráce s firmami
- ✓ dlouhodobě výborné výsledky u maturitní zkoušky
- ✓ škola s vysokou přidanou hodnotou
- ✓ certifikáty – CISCO, Autodesk, ECDL, FCE, CAE
- ✓ rozsáhlá mimoškolní činnost, Klub anglického divadla
- ✓ odborné praxe studentů v zahraničí v rámci Erasmus+
- ✓ výuka odborných předmětů v angličtině – CLIL
- ✓ bezplatné kurzy přípravy k přijímacím zkouškám

web: www.pojfm.cz, email: skola@pojfm.cz,
FB: @pojfm, tel: 558 406 111

Den otevřených dveří: 4. 12. 2021

POJ F≈M

Průmyslová organizace
Moravskoslezského kraje

FMP 1779/03

Projekt na šíření příkladů dobré praxe v oblasti využívání digitálních technologií ve výuce

Základní škola a mateřská škola Raškovice připravila ve spolupráci s níže uvedenými školami, projekt v rámci Výzvy č. 02_18_067 (Implementace strategie digitálního vzdělávání II), který je zaměřen na šíření příkladů dobré praxe v oblasti využívání digitálních technologií ve výuce.

Projekt byl vyhodnocen jako jeden z nejlepších a získal z OP VVV finanční prostředky v celkové výši 9 045 625 Kč.

Školy byly vybaveny nejmodernější technikou – jazykovou laboratoří Omnneo Voice&Video, jež představuje špičkovou technologii v oblasti multimediálních učeben.

Učitelé ZŠ Raškovice a zapojených škol byli intenzivně proškoleni v oblasti zapojování digitálních technologií do výuky. Realizací tohoto projektu bude naplňována dlouhodobá strategie digitálního vzdělávání v ČR.

Aktivity realizace projektu probíhají od 1. 11. 2019 do jara 2022. Projekt podpořila Evropská unie.

Školy zapojené do projektu:

- Základní škola a mateřská škola Raškovice
- Základní škola Mjr. Ambrože Bílka a Mateřská škola Metylovice, příspěvková organizace
- Základní škola a mateřská škola Třanovice, příspěvková organizace

- Základní škola a mateřská škola Staré Město, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace
- Základní škola Floriána Bayera, Kopřivnice, Štramberská 189, příspěvková organizace

Dne 25. 11. 2021 se bude konat informační seminář, který bude zaměřen na šíření příkladů dobré praxe v oblasti využívání digitálních technologií ve výuce. ■

INZERCE

Dluhy jako začarovaný kruh? Poradíme Vám - zdarma a nezávazně!

V rámci akce

Den bez dluhů
jsou Vám k dispozici naši poradci **celý listopad!****Bezplatná linka 800 70 08 80**(Dostupná celý listopad, ve všední dny
od 8:00 do 16:30)**Kontaktní formulář na www.nasedluhy.cz**

(Během listopadu nám posílejte Vaše dotazy)

Dluhu Vás nezbavíme, ale zodpovíme Vaše otázky
a pomůžeme Vám s hledáním řešení Vaší obtížné finanční situace

**Zcela zdarma Vám zjistíme, jestli jsou na Vás
vedeny exekuce!**

Patron akce:

800 70 08 80 (bezplatná linka)**www.nasedluhy.cz**

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN FRÝDEK-MÍSTEK II MAS POBESKYDÍ, Z. S.

Pozvánka na informační seminář

Který bude zaměřen na šíření příkladů dobré praxe
v oblasti využívání digitálních technologií ve výuce

Praktické vybavení multimediální učebny

Termín konání: 25. listopadu 2021 od 13.00 hod.**Místo konání:** Základní škola a mateřská škola Raškovice,
Raškovice 18**Lektoři:** Bc. David Merta

PROGRAM

- Implementace strategie digitálního vzdělávání
- Vybavení počítačové učebny
- Software Omnneo Voice&Video

Na semináři Vám poskytneme stručné představení projektu v rámci Výzvy č. 02_18_067 (Implementace strategie digitálního vzdělávání II), který je zaměřen na šíření příkladů dobré praxe v oblasti využívání digitálních technologií ve výuce. Škola byla vybavena nejmodernější technikou – jazykovou laboratoří Omnneo Voice&Video, jež představuje špičkovou technologii v oblasti multimediálních učeben.

Seznámení s praktickým technickým vybavením, ukázka moderní technologie, výukové programy...

Přihlášení: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSctF_wBl66fQO6oQij3M04pJGXJjyDfINWm_tww_1gmimgp/viewform?usp=sf_link

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

FMP 1818/01

FMP 1822/02

Díra ve zlatém dně se začíná pomalu, ale jistě zacelovat

Od pradávna platí pořekadlo, že řemeslo má zlaté dno. Naštěstí pomalu končí doba, kdy byl řemeslník vnímán jako dělník s nízkými příjmy a do učebních oborů se hlásili a po ukončení základní školy přicházeli žáci s horším než průměrným prospěchem.

► Vladimír Švidrnoch

V poslední době se však situace mění a zejména letos jsme v naší škole zaznamenali až překvapivý nárůst zájemců o studium ve všech řemeslných oborech. Proto jsme museli rozšířit pedagogický sbor o nové kolegy a také náležitě připravit učebny.

Předchozí měsíce pro nás znamenaly omezení v nejrušnějších směrech. Ale řemeslníci měli plné ruce práce, protože rodiny začaly využívat čas, kdy jejich členové nemohli chodit do práce a škol, lidé se nemohli věnovat běžným aktivitám, a proto se rozhodli pro rekonstrukce svých domovů. Poptávka po kvalitních řemeslnících, která byla už tak vysoká, se ještě zvýšila.

Jsme hrdí na to, že brány naší školy opouštějí absolventi s vysokou znalostí svého řemesla. Svou kvalifikaci mají žáci možnost si během studia ještě zvýšit pracovními stážemi v zahraničí. Jedná se zejména o Portugalsko,

kde už s tamními hostitelskými organizacemi a firmami máme navázány přátelské vztahy.

Díky nemalému úsilí naší kolegyně Ing. Jany Blahutové, zástupkyně ředitele pro evropské projekty, jsme certifikovanou organizací. Proto je pro nás snadnější podávání a uznávání podaných projektů, hlavně zahraničních stáží. Žáci tak mají více příležitostí zvýšit si nejen svou profesní kvalifikaci, ale také jazykové dovednosti.

Naše škola v období svého trvání prošla mnoha změnami (což mohu posoudit i jako její učen absolvent) a do dnešní doby se vyprofilovala do centra vzdělávání s mimořádným zázemím v oblasti teoretického, a zvláště praktického vyučování.

Těmi nejdůležitějšími, kteří se starají nejen o vzdělávání žáků, ale také o běžný provoz a pro žáky přívětivou atmosféru během studia, jsou zaměstnanci školy na všech úsecích

Manažer přijímání ke studiu Mgr. Vladimír Švidrnoch.

– v kuchyni, bazénu, šatně i úklidové službě. Těm všem patří dík za to, že do své práce dávají nejen úsilí, ale zejména pozitivní energii, která se pak odráží na celkové příznivé atmosféře.

Touto cestou si dovoluji pozvat veřejnost a případné zájemce o studium v naší škole na dny otevřených dveří 19. a 20. listopadu 2021 a ve dnech 13. a 20. ledna 2022. ■

Zveme vás na dny otevřených dveří, které proběhnou v pátek 19. listopadu od 8:00 do 17:00 hodin a v sobotu 20. listopadu od 8:30 do 12:00 hodin.

Střední škola řemesel, p.o., Pionýrů 2069, 738 01 Frýdek-Místek
Tel.: 558 421 203, 728 979 399, e-mail: svidrnoch@ssremesel.cz
www.ssremesel.cz

DIVADLA

Kino Vlast

14. 11., 15:00 Byla jednou koťata

Pohádka plná písniček, děti do tří let mají vstup zdarma. Hraje: Divadlo Sympatie.

19. 11., 19:00 Jak jsem vyhrál válku

Dramatizace slavné novely, která humorným způsobem odsuzuje válku. Hlavní hrdina E. Goodbody má specifické naivní myšlení. Každý nadřezaný se ho snaží raději co nejdříve zbavit, aby mu nerozvrátil vojsko. Komedie, která pobaví i dojme. Hrají: A. Háma, J. Konečný, P. Bednář, F. Müller, J. Vojta, I. Krmíčková/L. Valenová, M. Timková, D. Šišková, E. Nejedlý. Uvádí: Divadlo A. Dvořáka Příbram.

21. 11., 15:00 Povídaní o pejskovi a kočičce

Veselé vyprávění o dvou nerozlučných kamarádech. Všechny příběhy pejska a kočičky se hrají s loutkami i bez loutek a vždy za přispění dětského diváka. Děti do tří let mají vstup zdarma. Hraje: Nezávislá divadelná scéna SemlámFór.

27. 11., 19:00 Jak sbalit ženu 2.0

Divadelní verze českého bestselleru o technologii milostného lovu. Účinkují: T. Dočkalová, Š. Kubíková, J. Albrecht, T. Dianiška. Uvádí: Divadlo pod Palmovkou.

28. 11., 15:00 Čas zázraků

Autorská pohádka inspirovaná slavným příběhem Ch. Dickense – Vánoční koleda. Děti do tří let vstup zdarma. Hraje: Dobře nalažené divadlo.

1. 12., 19:00 Mandragora

Satirická komedie, kde co je k smíchu, je také k pláči. Účinkují: Š. Krupa, A. Langer, J. Kaluža, M. Čapka, D. Fialková j. h., V. Georgiev, V. Pejková, P. Pěnkava j. h. Uvádí: Komorní scéna Aréna.

4. 12., 19:00 Ajtáci

Jak jsou na tom IT v běžném životě? Hrají: A. Polívková/Z. Kajnarová, J. Maryško, V. Zavadil, L. Burian a další. Uvádí: Divadla Radka Brzobohatého.

Divadelní klub D.N.A.

11. 11., 19:00 Člověka nepochopíš

Představení se skládá ze dvou volně propojených jednoaktovek. Hraje: Divadelní spolek DIOS PROPADLO.

12. 11., 19:00 A do pyžama

Benefiční představení pro Kafir. Výtěžek bude použit pro zrakově postižené. Hraje: Divadelní soubor D.N.A.

18. 11., 19:00 Divadelní večer v D.N.A.

Pásmo jednoaktových her Čaj s citronem, Kukur, Coco. Hraje: Divadelní soubor D.N.A.

25. 11., 19:00 Čechovův večer

Dvojipředstavení Námluvy, Medvěd. Hraje: Divadelní soubor D.N.A.

Divadlo Čtyřlístek

19. 11., 18:00 HURÁ, přijede strýček

Fraška pojednávající o nečekané návštěvě v rodině, kde rozhodně žádnou návštěvu nečekají... Hraje hostující soubor Divadla Šmíry.

20. 11., 15:00 Povídaní o červené Karkulce

Interaktivní loutkoherecká pohádka pro děti od tří let. Hraje: DUO – Divadlo u Ostravice F-M.

20. 11., 18:00 HURÁ, přijede strýček

Hraje hostující soubor Divadla Šmíry.

21. 11., 10:00 Příhody medvídků Ľupínka I.

Loutková pohádka pro děti od tří let. Hraje: DUO – Divadlo u Ostravice F-M.

21. 11., 15:00 Alenka v říši divů

Loutkoherecká pohádka pro děti od tří let. Hraje: DS Štronzo SVČ Klíč.

20. 11., 18:00 HURÁ, přijede strýček

Hraje hostující soubor Divadla Šmíry.

Baška, kulturní dům

13. 11., 19:00 T. Williams Skleněný zvěřinec

Divadelní představení agentury Harlekyn.

KINA

Kino Vlast

9. 11., 16:00 Eternals

9. 11., 19:00 Paralelní matky

10. 11., 10:00 Rodinu si nevybereš

10. 11., 17:00 Kurz manželské touhy

10. 11., 19:00 Eternals

11. 11., 16:30 Karel

11. 11., 19:00 Přání Ježíškovi

12. 11., 16:30 Eternals

12. 11., 19:30 Zátopek

13. 11., 17:00 Addamsova rodina 2

13. 11., 19:00 Není čas zemřít

14. 11., 17:00 Vlk a lev: Nečekané přátelství

14. 11., 19:00 Karel

15. 11., 16:45 Poslední noc v Soho

15. 11., 19:00 Zpráva

16. 11., 17:00 Přání Ježíškovi

16. 11., 19:00 Donnie Darko

17. 11., 10:00 Myši patří do nebe

17. 11., 15:00 Rozbitý robor Ron

17. 11., 17:00 Karel

17. 11., 19:30 Duna

19. 11., 17:00 Hlas lásky

19. 11., 19:30 Francouzská depeše Liberty, Kansas Evening Sun

21. 11., 17:00 Myši patří do nebe

21. 11., 19:00 Soused

22. 11., 17:30 Ztraceni v ráji

22. 11., 19:00 Paříž, 13. obvod

24. 11., 19:00 Král Richard: Zrození šampiónek

Další program na www.kulturafm.cz

KONCERTY

Lidový dům

12. 11., 18:00 Saxofonová Talk show

Michala Žáčka

Hudební klub Stoun

12. 11., 20:00 Hity 18 plus

13. 11., 21:00 Tribe party

19. 11., 21:00 Pekař

20. 11., 20:00 Hity 18 plus

26. 11., 21:00 NOISE w

27. 11., 21:00 Viktor Sheen

29. 11., 21:00 Mirai

3. 12., 21:00 Doga

4. 12., 21:00 Mňága a Žďorp

Zkušebna Art Club (Heydukova ul.)

12. 11. E!E, Volant, Erar ešus

13. 11. Black Sabbath & Ozzy Osbourne revival, Absolut Deafers, Pleasure Without Problems, Orchidea, Chráněná dílna

16. 11. Revoluční večírek – vzpomínka na listopad 1989

Vystoupí Vilma Galadriel, Miky & Poetic Band, Neklan & Pavel Kohn, E!E!

19. 11. René Souček Trio, Hanka Kopřivová & Rybí Kino

20. 11. Malomocnost Prázdnosti, Průser, Aqva Silentia

27. 11. Houba, The Fialky

3. 12. Motorhead revival

4. 12. Ufest vol. IV. Winter edition

Kulturní dům Frýdek

13. 11., 20:30 DESmod

19. 11., 19:00 Anna K.

24. 11., 19:00 Petra Janů a Amsterdam

Národní dům

18. 11., 19:00 Podzimní koncert Symfonického orchestru Frýdek-Místek

Kino P. Bezruč

25. 11., 19:00 The Backwards

Kapela se ve svém vystoupení představí s novým projektem Beatles solo years. Na koncertu zazní kromě největších hitů slavné kapely také průřez nejznámějších songů jednotlivých členů kapely Beatles.

Evangelický kostel ve Frýdku

2. 12., 19:00 Bára Basiková

Již tradičně pořádá Spolek Madleine projekt „Děti k dětem – Benefiční koncerty“, který se skládá celkem z šesti předvánočních koncertů konaných ve městech MS kraje.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 21. 11. Grafická tvorba Leopolda Parmy

Připomínka výročí 130 let od narození „Krajináře Beskyd“, fotografa, grafika, malíře a kantora.

od 18. 11. Smrk

Druhá nejvyšší hora MS Beskyd se prudce zvedá nad obcí Ostravice. Masiv Smrku, přezdívaný Bizoni hora, nabízí krásné výhledy na malebná beskydská údolí a kopce. Výstava provede nejen přírodou, historií osídlení, ale i pohnutými osudy lidí, kteří zde za 2. světové války bojovali v partyzánských oddílech. Vernisáž 18. 11. v 17 hod.

od 25. 11. Objektivem Oty Landsbergera

Výstava přiblíží tvorbu a životní příběh místeckého fotografa. Vernisáž 25. 11. v 17 hod.

Nová scéna Vlast

do 30. 11. Libor Paulík: Jiná perspektiva

Série originálních autorských fotografií otevře překvapující nový způsob vnímání světa kolem nás. Zazní písně Semaforu k poslechu a společnému zpěvu. Účinkují: R. Šatánková, L. Kokeš.

St. Ves nad Ondřejnicí, zámek

do 31. 12. Výstava dobových kočárků

Kočárky, panenky, paraplička ze sbírky paní Z. Ivánkové. Otevřeno o víkendech a svátcích od 13 do 17 hod., pro skupiny od pěti osob po domluvě na tel.: 558 669 201 i v jinou dobu.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd

11. 11., 16:30 Z cest po jižních a jihozápadních Čechách

Vlastivědná přednáška J. Poláška, nebudou chybět významné perličky, jako jsou např. Střelské Hoštice, Sušice, Kašperk, Horažďovice, Nalžovské Hory, Klatovy, Horšovský Týn, Stříbro a další.

25. 11., 16:30 Zaniklé mlýny, valchy a pily ve Frýdku-Místku

Zájemci se dozvědí informace o podkostelním, prostředním a horním mlýnu v Místku, Ševčíkově mlýnu, horní a dolní valše v Bahně, mlýnu a valše pod Puklím, mlýnu a valše Na rybníčkách, Jiříkově mlýnu ve Svědnově, mlýnu a valše v Munkovicích, arcivévodské pile ve St. Městě...

Sady Svobody

16. 11., 17:30 **Velký lampiónový průvod
Frýdkem-Místkem**

Trasa povede z frýdeckého sídliště Slezská ze sadů Svobody od jeviště – žlutého rejnoka, přes stezku kolem Morávky a Ostravice až na místecké náměstí.

TIC Frýdek, Zámecké náměstí

25. 11., 15:30 **Záhada Jurášova pokladu**

Přijďte s dětmi hledat Jurášův poklad! Nutná rezervace na webových stránkách rezervace.ticfm.cz nebo na pobočkách TIC F≈M.

Národní dům

11. 11., 18:00 **Povídání v Zeleném baru
s Danielem Drápalou**

O Valaších v Betlémě, tradičním valašském životě a dobrodružstvích portášů s etnologem D. Drápalou.

30. 11., 19:00 **Jiří Suchý: Kainar blues**

Pásmo textových a hudebních koláží dvou velikánů české poezie. Účinkují Radana Šatánková a Ladislav Kokesch.

Nová scéna Vlast

20. 11., 16:00 **Beskydský slavík – finále**

Finálové odpoledne pěvecké soutěže Beskydský slavík.

Faunapark

21. 11., 16:00 **Dílňičky:**

Vyrábíme vánoční přáníčka

Nejkrásnější dárky jsou ty vyráběné vlastníma rukama, příprava netradičních vánočních přáníček.

4. 12., 10:00 **Okolo Frýdku cestička pro
nožky, tlapky, kolečka aneb
rozhybejme F-M**

Procházka či projížďka, trasy v délce cca 5, 11 a 21 km dle výběru. Charitativní akce.

Kino P. Bezruč

29. 11., 19:00 **Ladislav Zibura – Prázdniny
v Česku**

Dvuměsíční prázdninová jízda po českých luzích a hájích se známým světooběžníkem.

Kulturní dům Frýdek

16. 11., 19:00 **Talkshow Haliny Pawlowské**

Městská knihovna F-M

Pobočka Místek

9. 11., 17:30 **Olga Tlučková – 100. výročí
narození**

Účinkují: O. Szymanská, R. Šatánková, J. Krulíková, Z. V. Krulíková – Lašský král Zdeňka Viluší a členové jeho družiny.

Divadelní klub D.N.A.

19. 11., 16:00 **Umění podporuje
Faunapark**

Veřejná dražba uměleckých děl. Výtěžek z vydražených děl jde na podporu Faunaparku. Od 16 hod. prohlídka děl a od 17 hod. dražba.

Baška, knihovna

18. 11., 16:00 **Den poezie**

Pásmo poezie Literárního klubu P. Bezruč F-M.

Hukvaldy, roubenka

20. 11. **Vánoční jarmark pro
dobrou věc**

9. ročník oblíbeného vánočního jarmarku v duchu lašských Vánoc.

Hrad Hukvaldy

28. 11. **Ondřejská pouť**

Tradiční pouť k uctění památky sv. Ondřeje.

**Secesní kavárna Radhošť
hostila verše a hudbu**

Na snímku zleva: L. Kokesch, R. Šatánková, O. Szymanská a J. Klečková

Foto | archiv R. Šatánkové

Pořad 3 Grácie v rámci Prvního setkání PRO RADHOŠŤ (Slovo-Obraz-Hudba) se odehrál za hojné účasti publika.

V krásném prostředí secesní kavárny uvítala návštěvníky Dagmar Kaňoková z ASEČ a představila protagonisty pořadu – hudebníka Ladislava Kokesche v roli Orfea a básnířku Radanu Šatánkovou – ztvárňující Aglaiu, dále své kolegyně z Aktivních seniorů Česka – Olgu Szymanskou coby Eufrosyné a Janu Klečkovou (Thálie). Mezi autorskými básněmi o ročních dobách, lásce, životě a poslání se nesla hudba a dobrá, povznesená nálada.

Návštěvníky obsluhovali studenti frýdecké Střední školy gastronomie, oděvnictví a služeb, a tak byla radost zažít v legendárním podniku opět čilý ruch a život. Akce se zúčastnil také přítomník Petr Korč a jeho náměstek Igor Juriček. ■

INZERCE

Internet N+
ted' se slevou
napořád

Klikněte si pro rychlý a stabilní
internet bez závazku

www.nordictelecom.cz

Akce platí pro nové zákazníky
do 31. 12. 2021.

Nordic telecom

**ČASOVĚ
OMEZENÁ
AKCE**

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Havlíčková ulice

Karel Havlíček Borovský se narodil 31. října 1821 v Borové (dn. Havlíčkova Borová) na Vysočině, kde byl jeho otec kupcem. Studia započal v rodné obci, pokračoval v Jihlavě a nakonec gymnázium vystudoval v Německém Brodě

(od roku 1945 Havlíčkův Brod), kam se rodina přestěhovala. (V domě na náměstí i v rodném domě jsou dnes památníky K. H. Borovského).

Studia filozofie na kněžském semináři v Praze musel brzy opustit kvůli svému „rebelování“. Přes rok působil jako domácí učitel v Rusku v Moskvě. Jeho počáteční okouzlení se kvůli místní realitě a politickým poměrům změnilo v kritický, až satirický postoj. V Rusku začal přispívat do časopisu Květy (1843), „zde vytvořil jádro vlastní epigramatické tvorby“.

Verba docent exempla trahunt. „Co sám nerad, nečť jinému!“ žáků pravil kantor kdesi, třepaje ho za pačesy.

Do Prahy se vrátil roku 1845 s cílem stát se spisovatelem z povolání. Svou publicistickou tvorbou, ale i politickými písněmi aktivizoval širokou českou veřejnost zvláště v „revolučních“ letech 1848-1849: odešel z redaktorského místa v Pražských novinách a založil vlastní nezávislé

KHB se loučí s rodinou před odjezdem do Brixenu, tisk, autor: Josef Mathauser. Foto | 2x Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Národní noviny se satirickou přílohou Šotek, které byly ovšem v roce 1850 zakázány. V témže roce začal v Kutné Hoře vydávat noviny Slovan, které byly v následujícím opět zakázány, a samotný – nepohodlný – Havlíček byl internován do Brixenu v Tyrolsku. Zde napsal své satirické skladby: Tyrolské elegie, Král Lávr a Křest svatého Vladimíra

(nedokončeno). Až v květnu 1855 byl – nemocný – z internace propuštěn s tím, že nesmí vykonávat novinářskou činnost a nesmí pobývat v Praze. „Národní mučedník“ zemřel 29. července 1856 a byl pohřben na Olšanech.

Havlíčková ulice v Místku, obklopená rodinnými domy a garážemi jako by zčásti „kopírovala“ rušnější ulici Beskydskou. ■

Příloha Národních novin Šotek, 1849

INZERCE

**UŠETŘETE ZA OKNA I ENERGIE.
POPTEJTE NOVÁ OKNA I DVEŘE
ZA VÝHODNÉ CENY**

Ceny materiálů neustále rostou. Proto nečekejte a poptejte nyní okna a dveře na míru za výhodné podzimní ceny.

Akce platí do 30. 11. 2021

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA	ostrava@pramos.cz, 775 591 346
OPAVA	opava@pramos.cz, 775 591 357
NOVÝ JIČÍN	novyjiicin@pramos.cz, 775 591 361

800 100 111, více na www.pramos.cz

PRAMOS

**SBĚRNÉ DVORY
S.R.O.**

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Swazarmovská 88, FM, Bahno Ostravská 103, Sviadnov J. Matěje 515, Brušperk Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 558 434 321, 723 188 472 tel.: 558 655 075, 602 510 018 fax.: 558 655 607 tel.: 558 666 441, 606 476 330 tel.: 603 740 642, 724 314 646
---	--

e-mail: sbernedyvory@seznam.cz
www.sbernedyvory.cz

POMŮCKA: EMANACE, IL. SAUR	MALÁ OJ	KAZAŠSKÉ POHOŘÍ		TĚŽIT KNIŽNĚ	TYP RUSKÝCH LETADEL	CHEM. ZN. KŘEMÍKU	INICIÁLY ZPĚVÁKA STŘÍHAVKY	OTEC KNIŽNĚ	POSLEZE	INICIÁLY HERCE PRACHAŘE	ZVRATNÉ ZAJMENOVÁNÍ SLOVEN.	ZNAČKA YARDU		DRUHY KVĚTENSTVÍ	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	TRÁŠNOVÝ SMETÁK	JMÉNO SPISOVATELKÝ BREZINOVÉ	ČASOVÉ ÚSEKY
INICIÁLY SPISOVATELE SEKORY			FORMULÁŘE										DĚLIT					
			MOŘSKÝ KORÝS										ÚDER ROHY					
1. DÍL TAJENKY																		
TENISOVÝ DVOREC					PATŘÍČÍ NÁM	KJOSEK	FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT měsíčník do každé poštovní schránky					INICIÁLY ZPĚVÁKA TESAŘIKA			OPAK NAD			
DRUH PAPOUŠKA				ZNAČKA NANOSEKUNDY LIŠEJ								POLOVINA KMITU			OSLOVOVANY		OZNAČENÍ ANONYMA	
	TROCHU ZASTARALE	SMĚR POPULÁRNÍ HUDBY										ZNAČKA HEKTARU	PRODEJNY ELEKTROSPOTŘEBÍČU	PATŘÍČÍ ELE			ZNAČKA KILOPONDU	
INICIÁLY HERCEKY BYDŽOVSKÉ		OSTŘÍ	CITOSLOVCE PLAŠENÍ									POMOC ANGLUCKY					SPZ TRUTNOVA	PTÁT SE ANGLUCKY
			OZVĚNA				ZNAČKA MOLYBDENU	ALBERT DOMÁCKÝ	POPĚVEK	AČKOLIV	SVATEBNÍ KVĚTINA CESTOVNÍ KANCELÁŘ					TAHLE		
2. DÍL TAJENKY																ZNAČKA DEČTUNY		
OPAK SUDÝCH					VYZAŘOVÁNÍ								INDICKÁ REKA					
O NĚČEM					MALÉ KOLÁČE								MALÁ KOVOVÁ SPOJOVACÍ SOUČÁSTKA					

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OČHOVNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz nejpozději do 22. listopadu. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Luděk Korbel, Andrea Kučová a Tomáš Uhlíř z Frýdku-Místku. Ceny výhercům doručíme.

INZERCE

NOVÁ ŠKODA
FABIA
SEBEVĚDOMĚ SVÁ

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu ŠKODA FABIA:
5,0–6,0 l/100 km – 113,2–136,4 g/km
ilustrativní foto

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO

Beskydská 704, 738 01 Frýdek-Místek

Tel.: 730 588 246, 606 692 053

www.ado-autodruzstvo.cz

Nově otevřená

veřejná čerpací stanice
s myčkou pro osobní a
nákladní vozidla.

**Svazarmovská 317,
738 01 Frýdek-Místek**

